

תפ (באר שבע) 77190-11-25 - מדינת ישראל נ' תאמר דאוד (עציר)

ת"פ (באר-שבע) 77190-11-25 - מדינת ישראל נ' תאמר דאוד שלום באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 77190-11-25

מדינת ישראל

על ידי עו"ד צחי לוי

נגד

תאמר דאוד (עציר)

על ידי עו"ד נאשף דרוויש

בית משפט השלום בבאר-שבע

[28.12.2025]

כבוד השופט אריה דורני-דורון

החלטה

1. לפניי טענת " אין להשיב לאשמה " בתיק לאחר שכלל הראיות הוגשו בהסכמה ונשמעה טענת "אלו עדיו" מצד המאשימה .

2. במקרה דנן, הדיון ממוקד בשאלה מרכזית אחת :

3. אין מחלוקת כי הנאשם נתפס בישראל כשאין בידו אישור שהייה כדין בר תוקף ב-2025 .

4. אין מחלוקת כי הוצא צו ביניים בהליך הנוגע לוועדת המאוימים לפיו הנאשם לא יגורש מן הארץ כשנה לפני כן .

5. אין מחלוקת כי צו הביניים בוטל בהחלטת בית המשפט כשנה לפני שנתפס והנאשם המשיך לשהות לאחר שצו הביניים בוטל .

6. לטענת המאשימה, הנאשם ידע או היה עליו לדעת כי הצו בוטל . לטענתה הדברים עולים במשתמע מחקירתו הראשונה והשנייה ת/1, ת/2 .

7. לטענת ההגנה , הנאשם ידע על צו הביניים המונע את גירושו , אך לא ידע על ביטול הצו במסגרת ההחלטה השיפוטית שבאה לאחר מכן ולכן היסוד הנפשי לא מתקיים.

8. לטענת המאשימה רף הראיות בשלב זה מצדיק דחיית הטענה , ולטענת ההגנה המאשימה לא עמדה ברף הנדרש כדי העברת הנטל לכתפי הנאשם , אין לטעון טענות חזקה ובדומה לטענת פסילת רישיון, התביעה לא עמדה בנטל הראיה הפוזיטיבית לידיעה אודות ביטול ההחלטה המתירה לו להיוותר במדינה ללא גירוש.

דיון והחלטה בבקשה :

- בטענת אין להשיב לאשמה מספר עקרונות ומן הראוי להזכירם להלכה לצורך יישום והכרעה בטענה :
9. דרגת הראיות בבחינת הטענה של " אין להשיב לאשמה" הינה ברמה הלכאורית ולא מעל לכל ספק סביר. בפס"ד ע"פ 732/76 מדינת ישראל נגד כחלון פ"ד ל"ב (1) 170 בפסק דינו של כב' הנשיא שמגר נקבע כי בית המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה " אין להשיב לאשמה " אם הובאו ראיות בסיסיות , אם כי דלות להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב האישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום.
10. אין בית המשפט קובע בשלב זה ממצאי מהימנות. רק בנסיבות קיצוניות תעלה שאלה הנוגעת למשקל ומהימנות כבר בשלב הדיוני . ההכרעה בשאלת מהימנותה של העדות מקומה ושעתה, רק בסיום המשפט, ואין היא מהווה שיקול בעת ההחלטה האם להשיב לאשמה . ראו פס"ד ע"פ מדינת ישראל נגד בוטרוס פ"ד מ (2) 659.
11. בהקשר אחר , אך דומה בהיקף רמת הדרישות , נקבע כי גם מקום שנדרשת ראית חיזוק או סיוע אין בית המשפט מקבל טענת אין להשיב לאשמה בהעדרה של זו. תהא הדרישה לתוספת הראייתית אשר תהיה אין לקבוע, כי בהעדר הוכחה לכאורה של תוספת זו, אין לחייב את המשיבים במתן תשובה לאשמה. אין המדינה חייבת להוכיח סיוע או דבר לחיזוק עדות כבר במסגרת פרשת התביעה . ראו ע"פ מדינת ישראל נגד בוטרוס פ"ד מ (2) 659.
- כדברי השופט חשין ב-ע"פ 26/49, [2]:
- "השאלה היא: האם ההוכחות שהובאו על-ידי הקטיגוריה ללא שקילה של קבוצה כנגד קבוצה, יש בהן כדי להטיל על המשיב להשיב על האשמה ולתת הסבר לאשר הוכח לכאורה'.
12. בית-המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לעניין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 28/49, [1], הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם. לעניין משקלן של הראיות ובחינת אמינותן מן הראוי להוסיף, למען שלמות התמונה, כי ייתכנו נסיבות קיצוניות שבהן תעלה שאלה זו כבר בשלב הדיוני האמור: כך נקבע בשעתו, באנגליה, בגדר כלל של פרקטיקה (Practice Note), כי את הטענה אשר לפיה אין להשיב לאשמה ניתן להעלות, בעיקר, בהתקיים אחד משניים אלה:
- א. כאשר לא הובאה עדות כלשהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה, או ב. כאשר הסתבר בעליל, על פניו, כי כל הראיות שהובאו על-ידי התביעה הן כה בלתי אמינות עד כי אף ערכאה שיפוטית בת-דעת לא הייתה מסתמכת עליהן ((All E.R. 448 1 (1962)). אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן ייזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת-התביעה לעניין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות.
13. אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד משני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום (ראה ע"פ 48/42, [5], הנ"ל). "
14. זאת ועוד, אין זה אומר כי אם הוכחה התביעה ברמה לכאורית יסוד נפשי יש בכך כבר לקבוע מסמרות להוכחתו של יסוד זה להוכחת האשם בסוף הליך מעל לכל ספק סביר .
15. משקלו והשפעתו של המחדל החקירתי נבחנים לא רק בהתייחס למחדל החקירתי כשהוא לעצמו, אלא תוך שקלולו לאור מכלול הראיות שהונחו בפני בית המשפט. ראה לעניין זה 557/06, סאמר עלאק נ' מ"י, [פורסם בנבו]. מן הכלל אל הפרט :
16. יובהר כי הרף הנבדק בשלב זה הינו רף לכאורי ולא הכרעת דין מכל לכל ספק סביר ולפיכך, אין בקביעות בשלב זה כדי לחייב תוצאת הדין ויכול שלא ייעמדו לשלב זה אך כן יעמדו בסופו של הליך בשאלת השאלות האם עמדה התביעה בנטל הראייתי לעניין היסוד הנפשי מעל לכל ספק סביר .
17. לפיכך, גם אם לא ינוסח עקרון או היגד בצירוף המלים לכאורה בכל שורה להלן , יש לראות זאת כך בהתאם לכללים המגבילים של " אין להשיב לאשמה " .
18. יש לזכור כי בשונה מפסילה של רישיון שטרם הטלתה הפסילה אינה קיימת , הרי שבמקרה דנן, דומה הדבר יותר לעיכוב ביצוע יותר מהעדר עבירה כלל , שכן הנאשם מצוי בשהייה ללא היתר כדן במדינה בה אינו אזרח , ורק עקב פנייה לוועדת מאוימים מעוכב גירושו . דהיינו שהייתו הינה על מי בלימה . הוא כבר מצוי בבעיה פלילית . אין הוא יכול להתנהל בעצימת עיניים לברוח מהבשורה ומההחלטה ובכך להתיר לעצמו לכאורה את שהייתו .

19. בשונה מפסילה שניתנת בהעדר נאשם, ואינו מודע לשפיטתו בהעדר, ואינו מודע לאיסור שנוצר מההחלטה מושא ידיעתו, בכתב האישום דן, הנאשם שהה בישראל שלא בהיתר לענין שהייתו או היתר כניסתו. כל טענת עיכוב בגירוש מטעמים הקשורים בהליכים חיצוניים או אי ידיעתו, צריכה להתברר היטב לכאן או לכאן לנוכח המונח לפנינו בחקירותיו ובמסמכיו שהובאו בפרשת התביעה.
20. שהייה במדינה ללא היתר היא עבירה. מכאן שכל הליך משהה מעכב במיוחד "הליך ביניים" בבקשה לוועדת מאוימים, אינו מהווה היתר שהייה אלא הוכחה על איסור שהייה, ודווקא הפנייה לוועדת מאוימים היא לעכב הגירוש הצפוי או כתב האישום שבסיסו האובייקטיבי עובדתי הראשוני קיים: כניסה ושהייה ללא היתר פורמאלי בר תוקף.
21. האם הייתה כאן עצימת עיניים או ידיעה מובהקת או חוסר ידיעה כלל, כעולה מהתנצחות באי כוח הצדדים בכל הנוגע לפרשנות אימרת הנאשם בחקירותיו, דומה כי התביעה הצליחה להקים ברמה הלכאורית הוכחת יסוד נפשי מאמירות של הנאשם, אותן פרטה בדיון ובכללן:
22. המאשימה הפנתה לת/2 חקירת הנאשם מיום 25.11.25 בו הנאשם מסר לחוקרת כי יש לו אישור כניסה לישראל והציג בפניה החלטה של ביהמ"ש בהליך עת"מ 34381-10-24 ממנה עולה כי ניתן לנאשם צו ארעי לשהייה בארץ. בסיום החקירה נשאל הנאשם כי ביום 19.11.25 נאמר לו בפירוש כי אסור לו להיות בארץ והנאשם השיב "אני מאוים אין לי איפה להיות בבית משפט נתנו כמה ימים מעצר אח שלי כרגע מטפל בזה פואד לא בדיוק אח הוא משפחה שלי והוא בקשר עם עו"ד".
23. כלומר ניתן להסיק לכאורה לטענת המאשימה כי הנאשם ידע כי קיימת בעיה בהיתר שהיה שלו בארץ, הוא מודע לכך כי עורך דינו מטפל בזה והוא מציין כי הוא מאוים ולכן אין לו איפה להיות. המאשימה תטען גם שאדם שידע שיש לו היתר שהיה בארץ לא יפנה לוועדת מאוימים.
24. ב 16.10.24 ניתן צו ביניים למניעת הגירוש עד להחלטה אחרת. ב 14.12.24 ניתנה החלטה נוספת של השופט גלעד הס לביטול הצו עקב מתן ההחלטה בוועדת המאוימים שלא מצאה בטענותיו ממש, וביהמ"ש עיכב הגירוש עד ה 26.12.24. בשלב זה הנאשם ממשיך לשהות בישראל בשכירות דירה בבאר שבע. הנאשם נעצר כשנה לאחר מכן ב 25.11.25 וכשנתיים מתפוגת ההיתר המקורי.
25. האם לא ידע הנאשם אודות ההחלטה מוועדת המאוימים? האם לא ידע הנאשם אודות הנגזרת של החלטת בית המשפט מקיומה של החלטת וועדת המאוימים? האם ניתן ללמוד מחקירתו כי ידע אודות בעייתיות שנדרש הסדרה שכן בחקירתו הראשונה ת/2 טוען להיתר שהייה בארץ עקב צו הביניים ויום למחרת בחקירתו השנייה כשמטיחים בו שהצו אינו בתוקף, אינו אומר מידית בתגובה ראשונית "לא ידעתי על בעיה" אלא שהוא ביקש מעורך דינו להסדיר זאת ת/1 ש 16 "אין לי מה להגיד" וכשמעמידים אותו בפני השאלה שגם תוצאות הוועדה היא שבקשתו נדחתה אומר, זו עבודה של עו"ד מונדר.. ושעו"ד לא אמר לו ככה. לאחר מכן טען כי החליף עו"ד חדש..ועוד.

26. גם בחקירתו הראשונה יום לפני כן ת/2 צויין בפניו כי נאמר לו במפורש שבוע לפני כן ב19.11.25 כשנה לאחר ביטול הצו הזמני שאין לו אישור ובכל זאת המשיך לשהות בישראל, הנאשם עונה כי הוא מאוויים..אין לו לאן ללכת ...דהיינו מבחינתו של הנאשם הוא ישהה בישראל גם שלא כדין כי אין לו לאן ללכת ..
- שורה 10 ושורה 16 בת/1 :
27. בשורה 10 בת/1 הנאשם בתשובה לשאלה אותה מציג לו החוקר, אינו מכחיש כי עו"ד אמר לו שהצו לא בתוקף והוא עונה לשאלה מפורשת בהקשר זה, כי העו"ד החדש לא מונדר אמר לו שהוא מטפל בזה. דהיינו הנאשם אינו מכחיש שעורך הדין מונדר הבהיר לו שצו הביניים לא בתוקף ..הנאשם יידרש וודאי להסבר. כך בשורה 10, בצירוף שורה 16 " אין לי מה להגיד " .
28. לנאשם אמירות נוספות בחקירותיו, ורק פרשת ההגנה תאפשר הסבריו והבהרותיו לכאן או לכאן .
29. ומכאן, על הנאשם להשיב לאשמה, לא משום שאין בראיות התביעה היבטים הראויים להתייחסות, אלא שהדברים עולים כדי הצורך להשיב לאשמה במיוחד כשמדובר ביסוד נפשי, על ידי הנאשם. על פניו לכאורית, המאשימה מציגה : העדר היתר משך שנתיים. החלטת ביטול צו הביניים. החלטת דחייה של וועדת המאוימים. תגובה של הנאשם הנחזית לכאורה להיות העדר הכחשה אודות עדכון עו"ד מונדר אודות תוצאות הבקשה וביטול הצו .
30. על פי סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי, נאשם יזכה בתום פרשת התביעה רק אם "לא הוכחה האשמה אף לכאורה". ההלכה הפסוקה קובעת כי בשלב זה די בראיות "בסיסיות ואף דלות" להוכחת יסודות העבירה. בית המשפט אינו בוחן את מהימנות הראיות או את משקלן, אלא יוצא מנקודת הנחה שהן יזכו למלוא האמון, בבואו לבחון הרף הלכאורי לפיכך, המאשימה אינה חייבת להציג ראיה פוזיטיבית לידיעה מוחלטת, אלא די בתשתית ראשונית המעבירה את נטל הבאת הראיות אל הנאשם.
31. היסוד הנפשי הנדרש בעבירות פליליות, ובכללן עבירות הקשורות לשהייה או להפרת צווים, אינו חייב להילמד מהודאה מפורשת או מראיה ישירה על ידיעה פוזיטיבית. ניתן להוכיח מודעות "מתוך מכלול הנתונים והנסיבות". במקרה שבו הוכח כי הנאשם שוהה ללא היתר תקף (לאחר ביטול הצו), עובר הנטל הטקטי אל הנאשם לספק הסבר סביר לכך שלא ידע על הביטול, וזאת במסגרת פרשת ההגנה.
32. הבחנה בין העדר ראיה לבין טענת הסתמכות כהגנה:
33. הטענה כי הנאשם "לא ידע" על ביטול הצו והסתמך על קיומו הקודם היא טענה עובדתית המצויה בליבת פרשת ההגנה. בשלב "אין להשיב לאשמה", בית המשפט אינו נדרש לדקדק במידת ההתאמה המוחלטת או בפרטי הידיעה המדויקים, כל עוד קיימות ראיות לכאורה ליסודות המרכזיים של האישום. העובדה שהנאשם ידע על הצו המקורי אך טוען לאי-ידיעה על ביטולו, מחייבת אותו להציג את גרסתו ולהיחקר עליה, ואינה מצדיקה זיכוי מוקדם. ראו ע"פ 26/49 היועץ המשפטי לממשלה נ' חמדאן, ב' 837 (1949).
34. משמע, די בקיומן של ראיות בסיסיות ואף דלות להוכחת יסודות העבירה, על מנת לחייב את הנאשם להשיב לאשמה ולהעביר את נטל הראיות לכתפו. עוד לציין כי בית המשפט אף לא נדרש לבחון את משקלן ומהימנותן של הראיות (ראו תו"ב (מקומיים ב"ש) 14790-10-19 ועדה מקומית לתכנון ובניה בני שמעון נ' אפרים (נבו) (23.12.2021)).
35. כעולה מטענות המאשימה ומסמכיה שהוגשו לבית המשפט, סבורני כי מדובר בראיות אשר עומדות ברמה הנדרשת להעברת הנטל להשיב לאשמה. דעתי היא כי על מנת להכריע בטענות בכל הנוגע ליסוד הנפשי של הנאשם או עצימת עיניו, שעלו במהלך חילופי הדברים בדיון לפניי, על בית המשפט לשמוע את גרסת הנאשם ותשובתו לאשמה.
- סוף דבר
- אשר על כן, אני קובע כי דין הבקשה להידחות.
- יובהר כי החלטה זו אינה משליכה על שאלת אשמת הנאשם, אשר זו תוכרע לאחר שמיעת פרשת ההגנה .
- ניתנה היום, ח' טבת תשפ"ו, 28 דצמבר 2025, בהעדר הצדדים.